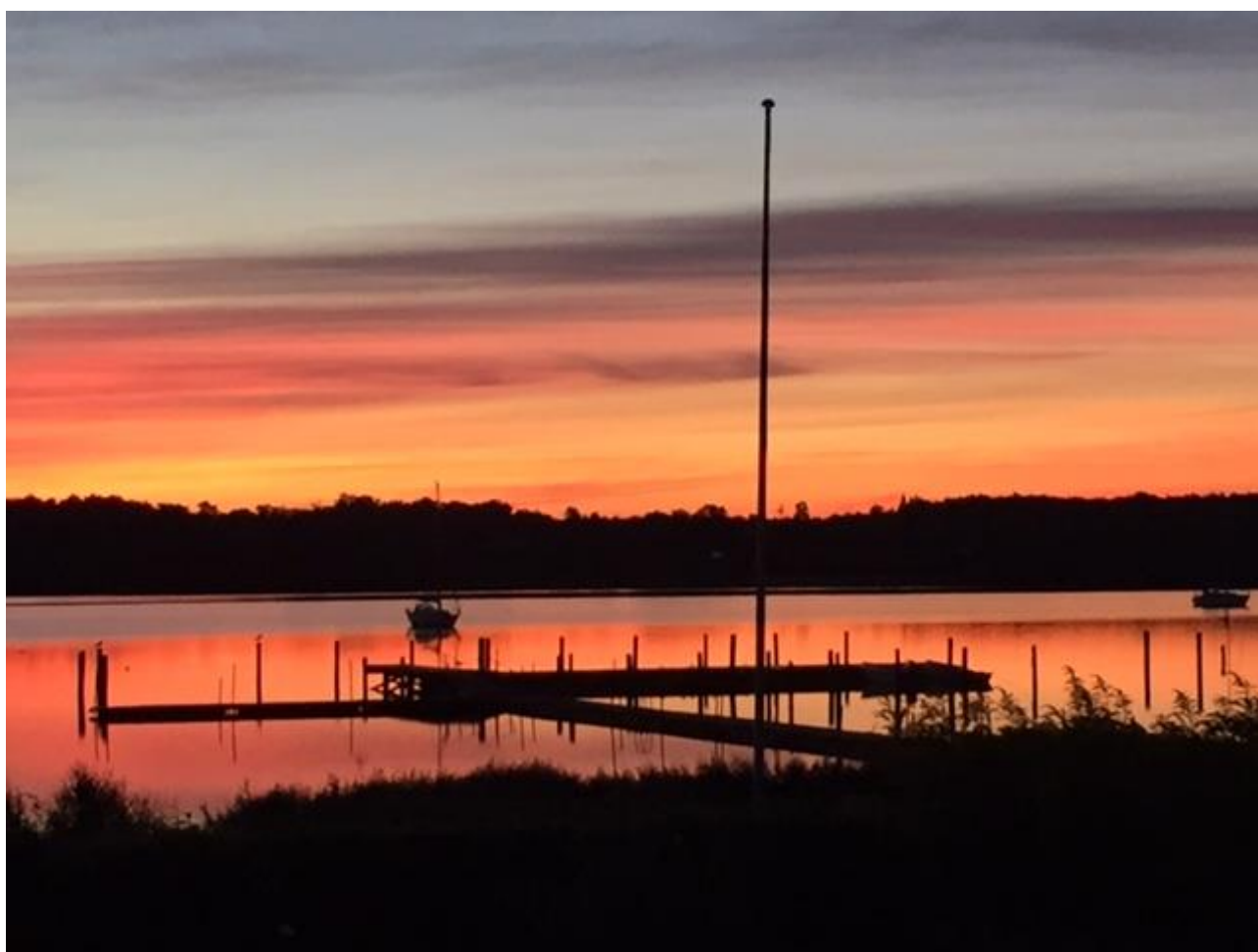

Sottrupskov: Lokal Udviklingsplan 2017-2027

Sottrupskov Landsbylaug, april 2017

Indhold:

- Forord
- Beskrivelse af området
- Sottrupskovs historie
- Naturen
- Analyse: Sottrupskovs styrker og svagheder
- Vision
- Strategi
- Handling
- Afslutning

1. Forord

Denne udviklingsplan indeholder dels en beskrivelse af Sottrupskovs særkende, historie og natur. Dels består den af en analyse af de styrker og svagheder landsbyen står overfor og en plan for, hvorledes vi ønsker området skal udvikle sig fremadrettet. Input til udviklingsplanen, og de konkrete initiativer, er kommet til et borgermøde afholdt den 10.oktober 2016.

En arbejdsgruppe har efterfølgende taget initiativ til at afholde stiftende generalforsamling for Sottrupskov Landsbylaug den 1.februar 2017. Til dette møde blev der valgt en bestyrelse for Sottrupsskov Landsbylaug samt nedsat en række arbejdsgrupper, der i fællesskab skal bidrage til, at fremme udviklingen af Sottrupskov som landsby.

Formålet med landsbylauget er:

- At varetage de naturmæssige, historiske og menneskelige værdier i Sottrupskov.
- At varetage og formidle fælles interesser og sikre indflydelse i sager, der vedrører Sottrupskov.
- At fremme landsbyens trivsel.

Med denne lokale udviklingsplan i hånden ønsker Landsbyrådet at sikre en positiv udvikling i Sottrupskov og fortælle interesserede om vores dejlige landsby ved Alsund.

Materiale om Sottrupskov Landsbylaug, herunder vedtægterne og navne på bestyrelsesmedlemmerne, kan ses på Sottrupskovs Landsbylaugs hjemmeside www.sottrupskov.dk

2. Beskrivelse af Sottrupskov

Geografi:

I naturskønne omgivelser ved Alsund ligger landsbyen Sottrupskov. Sottrupskov hører under Sønderborg kommune, og der er 8 km. Ind til centrum. Sottrupskov grænser op til Øster Sottrup og Snogbæk. Den nærmeste "by" er Vester Sottrup ca. 4 km. væk. Her er skole, børnehave, indkøbsmuligheder, bibliotek mm.

Der er adgang til den sønderjyske motorvej ved Dybbøl eller Vester Sottrup, hvor man inden for en halv time kan komme til Flensborg i syd og Haderslev i nord. Med færgen fra Ballebro, er Nordals

kun en stenkast herfra. Endvidere kan man inden for en halv time opnå forbindelse med færgen til Fyn.

Bebyggelse:

Sottrupskov er en lille landsby med knap 40 huse og 90 beboere. Mange af husene i Sottrupskov er bevaret i deres originale stil, men der er også bygget nyt i Sottrupskov. Før i tiden levede man fortrinsvis af fiskeri i landsbyen. I dag arbejder de fleste i Sønderborg og omegn. Der har ligget en gammel landsbykro, som blev opført i 1873. Den blev nedrevet i 2015.

Forhold for børnene:

Børnene i Sottrupskov hører til Nydamskolen i Vester Sottrup, en skole fra 0-9. klasse. Ved skolen ligger der også en børnehave. Ved skolen er legepladser, sportspladser og haller. Der kører skolebus fra Sottrupskov til Nydamskolen. Der er et rigt foreningsliv i Vester Sottrup med bl.a. en gymnastikforening og fodboldklub, med tilbud til både børn og voksne.

Fællesskab:

Der afholdes diverse arrangementer, som for eksempel sommerfest og grundlovsfest. Landsbylauget har en hjemmeside på www.sottrupskov.dk og udsender nyhedsbreve nogle gange årligt. Alle kan bidrage med artikler, og der er en kalender over arrangementer og "flagdage" i Sottrupskov.

Turister:

Der kommer, særligt i forårs- og sommermånederne, mange besøgende til Sottrupskov, dels for at nyde vandet og naturen, men også for at besøge de historiske seværdigheder, der er i og omkring Sottrupskov.

Nydambåden "Nydam Tveir" med naust i Sottrupskov

Nydam Mose, beliggende mod Øster Sottrup 2 km. fra Sottrupskov, var en offermose i yngre jernalder mellem 200-500 e.kr.. I 1863 blev her udgravet to både; en fyrretræsbåd og egetræsbåden Nydambåden. Nydambåden er en 23 m lang, usædvanlig flot båd fra ca 340 e.kr. Båden kan i dag ses i på Gottorp Slot i Slesvig.

I 2008 begyndte Nydambådens Laug at bygge en helt nøjagtig fuldskalakopi af båden på værftet i Sottrupskov, og i 2013 oprandt den store dag med søsætningen af båden "Nydam Tveir" ved den nye bro. Der blev samtidig bygget en naust (bådehus) til vinteropbevaring af båden. I sommerhalvåret ligger båden i Allsund ved Sottrupskov.

I daglig tale omtales Nydam Tveir blot for "Nydambåden".

Alle er altid velkommen til at besøge Nydambåden og få en mere indgående snak om båd, historie m.m. Der er meget ofte folk ved nausten, men vil man være sikker skal man dukke op om

torsdagen, hvor 10- 15 bådbyggere mødes året igennem fra 9.00 – ca. 15.00. I sommerperioden bliver der roet hver tirsdag fra 18.30.

Infrastruktur:

Der er mulighed for transport med Sydbus, men da bussen er en skolebus, er afgangstiderne begrænsede, og kører kun i dagtiden på skoledage. Beboerne i området kan stige på bussen ved bustoppestedet på hjørnet ved Nørremøllevej, Sottrupskov og Nydamvej.

Af øvrig infrastruktur kan nævnes, at Sottrupskov er tilsluttet fiberbånd.

Sottrupskov ad vandvejen:

Der er anlagte to broer i Sottrupskov, cirka 11 kilometer nordvest for Sønderborg. Begge er private. Den ene tilhører Nydamselskabet og her ligger Nydambåden. Den anden, Sottrupskov Bro, kan anvendes for lystsejlere og badende, på eget ansvar. Hvert forår sørger Brolauget i Sottrupskov for, at den midterste del af broen (flydebro) lægges ud. Der er aktuelt ingen strøm eller vand tilsluttet til broen. Om sommeren er der stor aktivitet fra broen for badende gæster.

Sottrupskov til fods:

Der går to længere natur og- vandrestier igennem Sottrupskov.

Nydamstien:

Ruten er på 7 km og varer ca. et par timer.

Der kan startes på turen ved P-pladsen i Sottrupskov, ved Sandbjerg Slot eller ved rastepladsen ved Nydam Mose.

Turen er fuld af historiske minder og varieret og smuk natur med et varieret dyreliv.

Link: Sønderborg kommune: [Nydamstien](#)

Allsundstien:

Allsundstien er en 27 km lang vandrerute, som løber langs Allsund fra Alsion til Ballebro. En del af ruten følger Nydamstien. På turen passerer man forbi Sottrupskov. Læs mere [om ruten her](#).

Foruden fodgængere, er der mange ryttere der bruger skovene, enten på cykel eller hesteryg.

3. Sottrupskovs historie

Sottrupskovs første indbyggere har været fiskere med småhåndværk ved siden af fiskeriet, samt daglejere på egnens større gårde, skov- og teglværksarbejdere. Sottrupskov Teglværk blev formentlig bygget omkring 1760 og producerede mursten og drænrør. 1886 byggede nye ejere et nyt teglværk nord for det gamle. De fleste arbejdere kom fra Sottrup sogn, men der kom også sæsonarbejdere fra Ærø, Polen og Tyskland. Teglværket blev nedlagt i 1919.

Slaget om Als:

29. juni 1864 satte 2500 preussiske soldater 600 både i vandet ved Sottrupskov. Det skulle være første angrebsbølge over Alssund til Arnkil. På Kær halvøen stod de danske styrker og tog kampen op med preusserne, men forsvaret var for svagt og for dårligt organiseret. På trods af at Panserbatteriet Rolf Krake dukkede op for at stoppe overførslen af de preussiske tropper, var det for sent. Da var der allerede 5000 preussiske soldater på Als. De danske styrker blev trængt tilbage og trak sig tilbage til Kegnæs, dog under stadig kamp. 1. juli forlod den sidste danske soldat Als. Tabene i forbindelse med kampen om Als blev for danskernes vedkommende opgjort til 3148 mand, mens tyskernes tab var på 372 mand

Der blev på det daværende teglværk i Sottrupskov opstillet preussiske kanoner og udkigsposter, og i teglværkets lader skjultes pontoner og kanoner.

Det er stadig muligt at finde rester af ramper, hvor preussernes robåde blev sat i vandet samt udgravninger til preussiske kanonstillinger.

Ved P-pladsen er der i dag et lille fyrtårn og et mindesmærke for 5 preussiske soldater, som druknede under overgangen til Als.

Færgeforbindelser

I dampskibenes tid var der færgeforbindelse over Alssund til Arnkil på Als. I 1860'erne blev der sejlet fragt og personer til Sønderborg. I 1870'erne var der regelmæssig dampskibstrafik mellem Aabenraa og Sønderborg. Dampskibene lagde også til i Sottrupskov, først ved en gammel teglværksbro, senere ved en nybygget anlægsbro. Kromanden byggede også sidst i 1880'erne en anlægsbro til mindre fartøjer længere sydpå. 1936 sejlede damperen Sønderborg-Sottrupskov-Aabenraa to ture om ugen, men i 1942 blev anlægsbroen ødelagt af is og færgetrafikken til Sottrupskov ophørte.

4. Naturen i og omkring Sottrupskov.

Sottrupskov har naturmæssigt en særdeles køn beliggenhed ned til Allsund. Foruden sundets markante indslag i landskabsbilledet, supplerer mange andre naturtyper hinanden til et meget varieret landskabsbillede, der giver levesteder til en varieret natur. Snogbækken, der afgrænser landsbyen mod nord, spiller også ind, idet ådalen markerer sig tydeligt i landskabet.

En markant naturtype er selvfølgelig skoven. Der er også de mindre naturområder, agerlandet, de levende hegn, vandhullerne i skoven, og de mindre bække, som hver især er vigtige for naturen.

Fuglene

De mange forskellige levesteder giver naturligt nok også gode forhold for mange forskellige slags fugle.

I skovene yngler et bredt udvalg af almindelige skovfugle. At lidt sjældnere skovfugle finder vi musvågen, hvor der både er et par i bønderskov og et par i Alminde-skoven. Natuglen yngler også. Hulduen findes de fleste år med et enkelt par og kernebider med unger ses sidst på sommeren. Ravnene hører man også tit over landsbyen, når den flyver til og fra reden, som de har nær den sydlige udkant af Storskov.

Tidligere kunne man også høre pirolens melodiske kald i skoven, men det er desværre stilnet af inden for de sidste tyve år.

Rørskoven og strandengen ved Snogbækken huser et helt andet fugleliv. I rørskoven høres om sommeren rørsangerens noget skrattende sang, og rørspurven ses tit synge i toppen af et tagrør. Med til sommerlydbilledet hører også gøgens kukken. Som den redesnylter den er, har den sikkert udset sig en rede af netop rørspurv eller rørsanger til at lægge sit æg i, for så at lade de ufrivillige plejeforældre tage sig af resten af arbejdet. På engen, på den anden side af bækken, er viben ofte med til at give forårsstemning, når den slår sine volter over engen.

Nede ved kysten kan man finde den lidt sjældne stor skallesluger med et kuld unger midt på sommeren. Den store andefugl yngler i hule træer eller opsatte redekasser, og fuglene, vi ser i Sottrupskov, kommer måske fra én af de ophængte kasser ved Sandbjerg.

Pattedyrene

I og omkring Sottrupskov finder vi mange af vore almindelige pattedyr. Harer, pindsvin, flagermus i sommeraftener og rådyr. Rådyrene skal man dog også have i tankerne i skumringen, når man

kører til og fra landsbyen, idet de ofte krydser Nydamvej ved nogle huller i hegnene, så der er risiko for påkørsel.

Det røde egern er også kommet igen efter mange års fravær, og det ses nu almindeligt i haverne.

Grævling findes også – og går man en tur i Almindeskoven, kan man finde deres bosted i en lille høj på skråningen ned mod Snogbækken.

Marsvin – den eneste hval, der yngler i Danmark – hører også til dyrelivet omkring Sottrupskov. Jævnligt ses de rullende rygge, når de svømmer gennem Alsund, og af og til kommer de helt tæt på, når de er ude efter fisk ved bådebroen.

Plantelivet

I skoven og langs grøfter og hegn findes et bredt udvalg af almindelige danske planter.

I bøgeskoven er det i det tidlige forår især **anemonerne**, der springer i øjnene, når de helt dækker skovbunden som et hvidt tæppe, ind til bøgen springer ud og lukker af for lyset til anemonerne.

Et par steder har **ramsløg** overtaget skovbunden, og breder sig over større områder, så man næsten kan lugte sig frem efter den skarpe luft af løgene. Mange plukker lidt af dem om foråret til at krydre maden med.

En anden forårspilte man kan lugte sig frem til er **hulrodet lærkespore**, hvis hvide og lyslilla blomster sender en sød honningduft ud over skovbunden i de områder, hvor der er en tæt bestand, som ved "Troldehuset" lidt nord for fyrtårnet.

Af træer er det især bøgene man lægger mærke til – og især holder øje med om foråret, når den første bøg springer ud. I bøgeskovens underskov finder vi også kristtorn som et lidt særligt indslag.

5. Analyse af Sottrupskovs styrker og svagheder

Styrker:

- Natur – skov – landlig idyl - vand
- Bademuligheder (fra badebro)
- Fællesskab (Godt naboskab alle kender alle)
- Nydambåden
- Beliggenhed. Ro, men tæt på by
- Fiskemuligheder
- Dyreliv
- Mange vandsportsmuligheder

Svagheder:

- Demografi:
 - Dårlig offentlig transport (man er som beboer afhængig af bilkørsel)
 - Faldende børnetal, stigende antal ældre, men få unge tilflyttere
 - Evt. tomme huse (sommerhuse)
- Strand/vand:
 - Ingen gode bademulighed fra stranden
 - Manglende strøm og vand ved broen
 - Manglende toilet og badeforhold ved vandet
- Sikkerhed og tryghed:
 - Farligt sving, busstoppested for skolebus uden ly
 - Motorkørsel på stisystem
 - Meget glat bro ved Snobækken
 - Vi bor "langt ude" ved behov for akut hjælp (hjertestop), hjertestarter ikke offentlig tilgængelig
 - Dårlig sti ned til nausten (ikke handicapvenlig)
 - Dårlig mobildækning
- Ingen forsamlingssted for borgerne

6. Vision

Med udgangspunkt i ovennævnte beskrivelse og analyse ved et borgermødet, har vi formuleret en vision for Sottrupskov. Visionen skal bruges som pejlemærke i udviklingsplanen for de kommende 10 år.

*Vi vil gøre Sottrupskov til en attraktiv landsby.
Vi vil værne om skønheden, naturen og hinanden, så her er trygt at være.
Vi udvikler fællesskabet og respekterer hinandens forskellighed.*

7. Strategi

For at nå visionen, skal der udarbejdes en strategi, der bakker op om visionen og sætter handling på drømmen. Nedenstående omfatter elementer, der kan bidrage til at virkeliggøre visionen.

8. Handling

Langsigtede handlinger 2017-2027:

- Vi vil arbejde på at Sottrupskov skal være attraktivt at bo i og et trygt værested for alle aldre
- Vi vil stile efter at Sottrupskov bliver kendt som et historisk og naturskønt og aktivt landsby
- Vi vil udbygge og forbedre faciliteterne for de lokale og besøgende/turister
- Vi vil give de lokale og besøgende lyst til at bruge vores natur, evt. ved at udbygge/etablere gode stier og shelter
- Vi vil have gode muligheder for offentlig transport og sikre tryk færdsel for alle
- Vi vil værne om naturen og om fællesskabet og skabe et samfund som varetager, sikrer indflydelse og fremmer landsbyens trivsel
- Vi vil arbejde på at finde et fast mødested som indbyder borgerne til at mødes i hyggeligt samvær ved forskellige arrangementer
- Vi vil søge at tiltrække børnefamilier og lave PR for Sottrupskov

Første tiltag - projektplan 2017-2020

Til borgermødet den 1.2.2017 blev der besluttet indsatsområder og nedsat følgende udvalg/arbejdsgrupper:

1. Etablering af landsbylaug:
 - Valg og konstituering af bestyrelse. Udarbejde forretningsorden, færdiggøre udviklingsplan.
 - Sikre synlighed og gennemsigtighed: Etablere hjemmeside, handleplaner for indsatsområderne, nyhedsbreve, referater fra bestyrelsesmøder, FB-gruppe.
 - Sikre udviklingsplan og årsberetninger tilsendes kommunen.
2. Sikkerhed og tryghed-udvalg
 - Etablering af busstur og spejl ved svinget (busstoppested)
 - Etablering af "Motorkørsel forbudt" skilt ved Alssundstien
 - Anlæggelse af gummibelægning på broen ved Snogbækken
 - Adgang til hjertestarter
3. Turisme-udvalg (af praktiske årsager foreløbigt lagt ind under punkt 4)
 - Flydende sauna, udkigsbænk og samarbejde med Nydamforeningen
 - Etablering af toilet (og badeforhold) for besøgende/sejlere
 - Forbedring af sejlerforhold (strøm, vand ved broen)
 - Samarbejde med brolauget
4. Sociale forhold og sammenhængskraft-udvalg
 - Sociale arrangementer (Sct. Hans fest, Grundlovsfest, Sottrupskovfest, fællesspisning, fælles ture)
 - Affaldsindsamling
 - Flagdage oversigt

5. Sponsorudvalg

- Skal undersøge fundingsmuligheder og varetage ansøgninger til fonde, legater mm. når arbejdsgrupperne har behov for økonomiske ressourcer, til at realisere landsbylaugets projekter.

Der vælges en tovholder og mindre arbejdsgruppe for hvert område, der udarbejder en konkret handleplan for indsatserne. Skabelon for handleplan findes som bilag.

Handleplanerne lægges ind på hjemmesiden og fremdriften vil indgå i formandens beretning på den årlige generalforsamling. Årligt sendes en afrapportering til Sønderborg Kommune.

9. Yderligere information om landsbylaug i Sønderborg Kommune

Yderligere oplysninger om landsbylaug i Sønderborg Kommune kan findes her:

- Sønderborg Kommune på InfoLand: <http://sonderborgkom.dk/lokale-udviklingsplaner/>
- Landdistrikts-udvalget: <http://sonderborgkommune.dk/politik-og-indflydelse/landdistriktsudvalget>
- Information om fundraising: <http://sonderborgkom.dk/fundraising/>, bl.a. gode råd om ansøgninger: <http://projekthæftet.dk/>

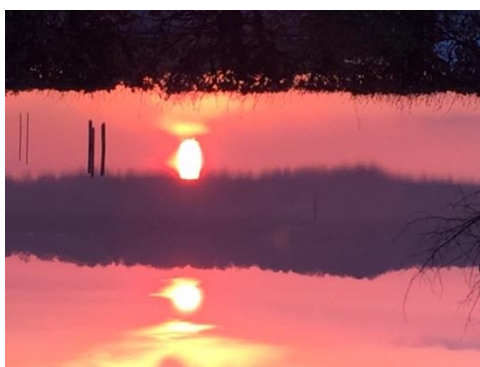
10. Afslutning

Ved de afholdte borgermøder har der været stort fremmøde, og ved nedsættelse af arbejdsgrupperne er der udvist et stort engagement i at varetage udviklingsinitiativer til gavn og glæde for både beboere og besøgende i Sottrupskov.

Foruden de lokale aktiviteter, der er sat i gang i Sottrupskov, indgår Sottrupskov Landsbylaug i et samarbejde med de øvrige nærliggende landsbylaug i den tidligere "Sundeved kommune". Desuden sørger bestyrelsen for, at Sottrupskov Landsbylaug deltager i relevante mødefora for landsbylaug i kommunen, og således er opdateret med viden, som vedrører landsbylauget.

"Det Sottrupskov Landbylaug ikke har af størrelse – ønsker vi at have af "gørelse"" ☺

Bestyrelsen i Sottrupskov Landsbylaug d. 10.april 2017

Skabelon for handleplan.

Projekt: (beskriv)

Hvad skal gøres? (Tiltag)	Hvem skal gøre det? (ansvarlig)	Hvornår/deadline? (dato/år)	Status/evaluering (udført?)